

Univerzita 360

Naši absolventi jsou světoví: Stavitelka mrakodrapů – Eva Le Peutrec /

Creator of Skyscrapers – Eva Le Peutrec

Pan McDonald's Radek Janalík

Nano pro čistší vodu i karosérii vašeho vozu

Jaroslav Rudiš – autor pro roztěkanou dobu

Univerzita dává sociální stipendia středoškolákům

Král skikrosu Tomáš Kraus

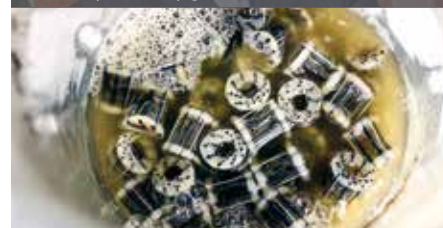

Obsah

Z pohledu rektora	3
Česká „Madame Eiffel“/Czech “Madame Eiffel” – Eva Le Peutrec	4–6
Stipendia pro sociálně znevýhodněné středoškoláky	7
Pan McDo: „V žilách mi koluje kečup.“	8
Inovujeme také v nabídce oborů	9
Jaroslav Rudiš: „Punk se vrací a je to dobře.“	10
Práce je pro ni srdeční záležitost	11
Nano pro čistší vodu i karosérii vašeho vozu	12
Díky, že jste přišli	13
Talent z Dětské univerzity uspěl v USA	14
Historická budova se vrátila ke svému poslání	15
S tričkem si ráno oblékáme postoj ke světu	16
Skikrosový král Tomáš Kraus	17
Do Pekingů s sebou přibalte trpělivost a důvěru	18
I díky nim jsme TU(L). Sraz prvních absolventů	19
Dotáhl to závratně vysoko a daleko	20
Tři otázky pro dva nové děkany	21
Krátce z univerzitního života	22

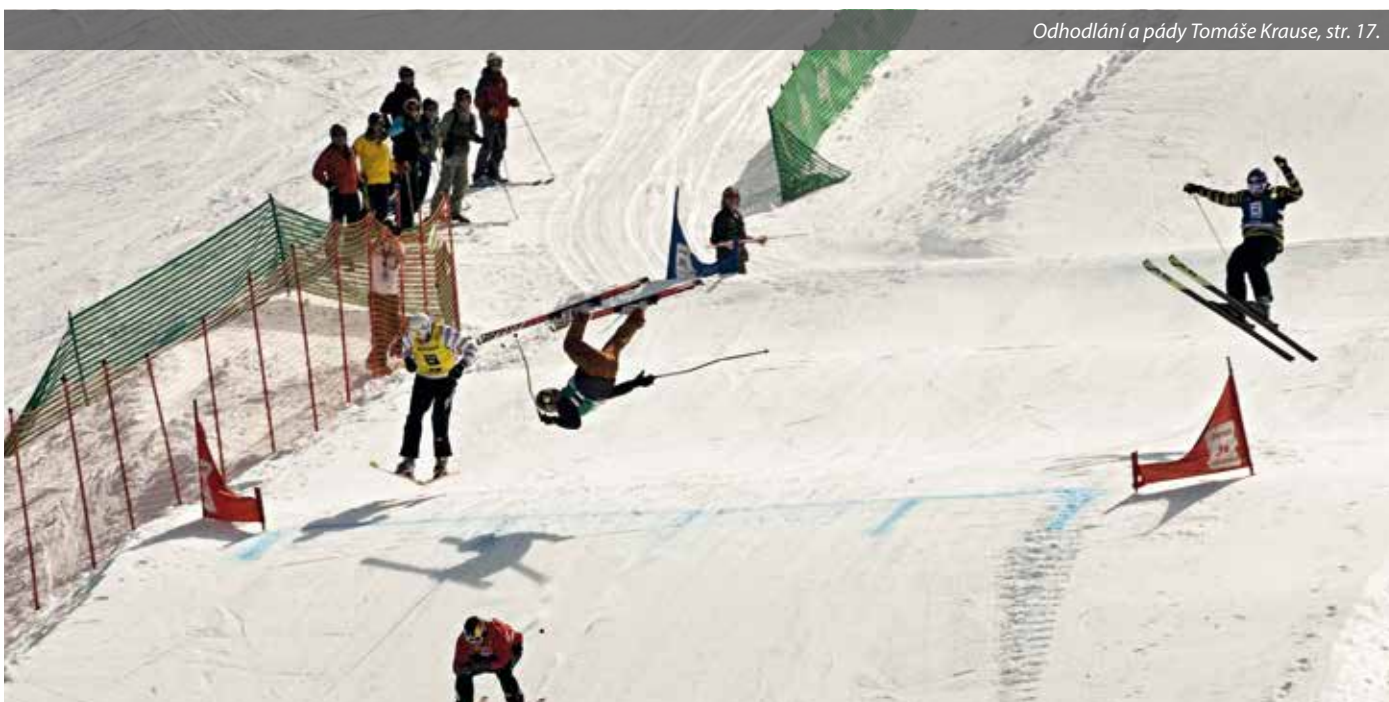
Čtyřnásobný generální ředitel, str. 8.

Nano pro vodu i proti vodě, str. 12.

Za studiem do Číny, str. 18.

Odhodlání a pády Tomáše Krause, str. 17.

Z POHLEDU

rektora

Vážení přátelé,

rád slyším, že absolventi naší univerzity dostávají dobré nabídky zaměstnání a dobře se uplatňují v praxi. Poměrně často o tom dostávám i přesvědčivé důkazy.

Díky tomu, že Technická univerzita v Liberci poskytuje vzdělání vpravdě univerzitní, nacházíme naše úspěšné absolventy prakticky ve všech oblastech. Pracují nejen jako schopní technicky zaměřeni odborníci, ale také jako ekonomové či manažeři. Máme také úspěšné novináře, architekty, vědecké pracovníky a díky univerzitní podpoře i světoznámé sportovní šampiony. V tomto čísle časopisu se ostatně s několika našimi úspěšnými absolventy seznámíte.

Samozřejmě, že největší zásluhu na svém úspěchu mají oni sami, jejich píle a cílevědomost. Ale při vši skromnosti si myslím, že jim Technická univerzita v Liberci jako jejich alma mater dala velmi dobrý základ pro jejich kariéru.

Snažíme se našim studentům vycházet maximálně vstříc a vytvářet dobré podmínky pro studium. Již několikrát jsem řekl, že jedinou překážkou při studiu smí u nás být jenom náročnost studia v jejich oboru. Proto jsme v posledních letech investovali miliony korun s cílem proměnit všechny budovy univerzity na bezbariérové. Vytvořili jsme nové pracoviště – Akademickou poradnu – pro zpřístupnění studia lidem se specifickými potřebami.

Také jsme investovali značné částky do nákupu přístrojů, na kterých mohou studenti vědecky pracovat, zprostředkováváme jim praxe a odborné stáže v průmyslových podnicích.

Od letošního roku jsem se rozhodl, že TUL bude vyplácet stipendia středoškolákům pocházejícím z dětských domovů či ze sociálně slabého prostředí, abychom jim usnadnili rozhodnutí pokračovat ve studiu na vysoké škole. Toto stipendium, které nyní dostávají již tři studenti, jim má umožnit překročit případné bariéry, dostat se z pasti nedostatku finančních prostředků, bránící jim jít na vysokou školu. Bude jim vypláceno po dobu studia na střední škole, budou-li mít slušné studijní výsledky. Nastoupí-li potom na TUL, pak může být poskytnuto i při studiu u nás.

Jediné, v čem neustoupíme, je náročnost našeho studia a rozhodně nebudeme snižovat úroveň kvality naší výuky. Jsem přesvědčen, že to je správná filozofie, která se v budoucnu vyplatí studentům i naší společnosti a která povede k dalším pozitivním zprávám o úspěších našich absolventů.

Zdeněk Kůs | rektor TUL

ČESKÁ „MADAME EIFFEL“

Eva Le Peutrec

Česká republika má jediného stavitele mrakodrapů – Evu Le Peutrec. Staví a navrhuje je v Číně, kam odletěla jako čerstvá absolventka liberecké fakulty umění a architektury před jedenácti lety. Dnes má na svém kontě už tolik realizovaných staveb, že by mohla odejít do zaslouženého důchodu mezi architektonickou elitu.

Tvůrců mrakodrapů moc není, dala by se tato úzce specializovaná skupina srovnat se středověkými staviteli gotických chrámů?

Mrakodrapy jsou skutečně „katedrály“ 21. století a stejně jako katolická církev v době gotiky na nich demonstrovala svoji moc, tak i pro současné ekonomické velmoci jsou mrakodrapy symbolem bohatství, technologie a ekonomicko-politické síly.

Jeich designéři tvoří velmi úzkou „sektu“ mezi architekty. Jsme takoví „templáři“ třetího tisíciletí.

Moje pozice je navíc unikátní. Mrakodrap v naprosté většině případů navrhuje tým lidí, ne pouze jeden architekt, který by byl zodpovědný za celý design. Neznám nikoho, kdo měl podobné štěstí jako já, aby se stal hlavním designérem na tolika výškových budovách.

Pracujete dnes sama na sebe, je to ve vašem oboru výhodnější i vzhledem ke konkurenci a s ní spojeným kopírováním nápadů ve velkých architektonických kancelářích?

I když pracuji sama na sebe neznámá to, že sedím zavřená ve své kanceláři a šuchtám si tam mrakodrap. U velkých zakázek musím být na blízku zákazníkovi, to znamená letět za ním často 10.000 km a pracovat u něho. Jelikož se žívím jako odborný konzultant, najímají si mne často architektonické firmy, které zakázku seženou. A tam právě dochází k onomu kopírování. Často však kopírují i moje starší projekty jako například hotel Lamborghini a další. Je to úsměvné a frustrující zároveň. Ke kopírování nedochází ale zdaleka pouze v Číně.

Má slovo ženy v Číně mezi kolegy stejnou váhu jako slovo muže? Setkáváte se s diskriminací žen ve svém oboru?

V Číně jsem se nesetkala s žádnou diskriminací vůči ženám ať už v negativním, či pozitivním slova smyslu. Přijde mi, že nikdo v současné době

na východě Číny neřeší, jakého jste pohlaví. Podstatná je vaše práce, váš přínos firmě.

Tak jsem se dostala i k navrhování mrakodrapů a ostatních velkých zakázek. Pokud je vaše práce dlouhodobě kvalitnější než projekty vašich sedesátiletých amerických kolegů, kteří jsou na vrcholu kariéry, klient si vybere vás jako hlavního architekta projektu.

Dalo vám studium architektury v Liberci něco, co vám zvláště pomohlo v práci a co ještě i dnes zpětně oceňujete?

Za jednu z hlavních předností studia na FA TUL považuji, že nebylo odtržené od praxe. Vyučující jsou převážně odborníci z praxe. Tato koncepce výuky je v ČR stále velmi vzácná, považuji ji však za nejlepší možné řešení. V Liberci se povedlo vytvořit platformu, kde profesionálové z různých oborů předávají své zkušenosti studentům.

Po čtvrtém ročníku navíc každý musí absolvovat roční praxi v architektonické kanceláři, což vás dokonale seznámí se všemi úskalími tohoto oboru, a zároveň zajistí potřebné zkušenosti při ukončení magisterského studia. Navíc výborná úroveň ateliérů vás donutí analyticky myslet, což je mnohem důležitější než biflování se různých typologií staveb.

S jakými materiály a prvky jako architektka ráda pracujete a proč?

Při své práci na mrakodrapech jsem si oblíbila ocelovou konstrukci, která dovoluje větší rozpory a dává architektovi větší svobodu. Díky ní jsem v roce 2008 navrhla v Číně první mrakodrap (348 m vysoký), jehož plášť tvořila zborčená plocha. I nosná konstrukce se svým systémem razantně lišila od ostatních tradičních návrhů. V té době něco nevidaného. Na malých projektech rodinných vil mám ráda naopak beton, sklo. Nemyslím, že působí studeně, ve spojení se dřevem je to ideální kombinace.

U vysokých budov je důležitá otázka seismiky. Míváte obavy, jestli vaše stavby přečkaly zemětřesení?

Pokud se na východním pobřeží Číny vyskytne zemětřesení, jedná se pouze o slabé záchvěvy, které nemají na statiku zdejších staveb vpodstatě vliv. Větší vliv to má na lidi, které to značně vyděsí. V přízemí nic zvláštního nezaznamenáte, avšak pracujete-li v mrakodrapu ve dvacátém patře, rozhýbou se žaluzie na oknech a zamotá se vám hlava.

Jediná rada zní: evakuovat. Nesmíte však zamatkovat a použít výťah, stejně jako většina mých čínských kolegů-architektů. Po evakuaci už vás zpět do práce nikdo nedostane, jste vyděšení a pobledlí. Zajděte s kolegy na skleničku a domů jedte místo metra raději lodi.

Co je nebo čím by podle vás měla být architektura?

Architektura je všechno kolem nás, je to něco co nás permanentně obklopuje a formuje. Každý někde bydlíme, chodíme do školy nebo do práce. Bohužel je často špatná, což má na nás samozřejmě velký vliv. Pokud zlepšíme prostředí, ve kterém se pohybuje, zlepšíme tím celý svůj život.

Děkujeme za rozhovor.

CZECH “MADAME EIFFEL”

Eva Le Peutrec

The Czech Republic has only one creator of skyscrapers – Eva Le Peutrec. She builds and designs in China, where she flew as a fresh graduate from the Faculty of Arts and Architecture of the Technical University in Liberec a decade ago. Up till now she has completed so many buildings that she could well retire among the architectural elite.

There are not that many creators of skyscrapers. Would it be possible to compare this highly specialized group to the medieval builders of Gothic cathedrals?

Indeed, skyscrapers are the “cathedrals” of the 21st century. Similarly to the Catholic Church demonstrating its power through the cathedral in the Gothic period, the economic superpowers use skyscrapers as a symbol of wealth, technology, economic and political power.

Their designers make up a very narrow “elite” among architects. We are like “Templars” of the Third Millennium.

Moreover, my position is also unique. Skyscrapers are almost always designed by a team of people, not just one architect who would be responsible for the entire design. I do not know anyone who has been similarly lucky as I have to become the chief designer of so many high-rise buildings.

You are a freelancer. Is it more profitable in your industry, also in relation to competitors and the associated copying of ideas in large architectural companies?

Despite being a freelancer, I do not sit isolated in my office to come up with a skyscraper design. For larger projects I have to be close to the client, which means going ten thousand kilometres to him or her to work at the concrete site. Making living as a consultant, I am often hired by architectural companies which have won the contract. And this is where the copying may occur. Frequently, my older projects get copied, such as the hotel Lamborghini and others. It is amusing and frustrating at the same time. But it is not only in China where this happens.

Does the opinion of a woman in China have the same weight as the opinion of men? Do you meet any form of discrimination of women in your field?

In China, I have not encountered any discrimination of women, whether in the form of negative disadvantages or positive discrimination. It seems to me that currently no one in east China addresses what gender you are. What matters is the quality of your work and your contribution to the company. It was also why I managed to start designing skyscrapers and other large projects. If your work is in the long run better than projects of your 60-year-old American colleagues, who are at the peak of their career, the client will appoint you as the chief architect of the project.

Did you learn something in your studies of architecture in Liberec that helped you particularly well in your work or that you still appreciate when looking back?

In my opinion, one of the main advantages of studies at the Faculty of Arts and Architecture is the fact that it was not disconnected from practice. Lecturers at the TUL are mostly expert practitioners. This concept of education in the Czech Republic is still very rare, but I consider it as the best possible solution. The staff in Liberec managed to create a platform where professionals from different disciplines share their experience with students. Moreover, after the fourth year, everyone must take a one-year practical placement in an architectural company, which will familiarize them with all

the pitfalls of this industry, while providing the experience necessary for the completion of postgraduate studies.

In addition, the excellent level of studio work will force you to think analytically, which is far more important than memorizing the different typologies of buildings.

What materials and elements do you like working with and why?

For my work on skyscrapers, I like steel structures, which allow larger spans and give the architect greater freedom. Due to their usage, I proposed the first skyscraper in China in 2008 (348-meter high), the external cladding of which was formed by a warped surface. Also, the system of its structural frame was dramatically different from other traditional designs. At that time, it was unheard of.

For small projects for family villas, on the contrary, I like to use concrete and glass. I do not think that it looks cold; in conjunction with wood it is a perfect combination.

For tall buildings the issue of seismic engineering is important. Are you anxious if your constructions have survived the impacts of groundshaking?

If an earthquake occurs on the eastern coast of China, it is only a small tremor which, in fact, has no impact on the statics of the local structures. It has a greater effect on people, who get very scared. Those who are on the ground floor do not notice anything special, but if you work in a skyscraper on the twentieth floor, the blinds on the windows start moving, your head spins and you feel dizzy. The only advice in such a case is to evacuate the building. You may not, however, panic and use lifts, which is what most of my Chinese colleagues-architects tend to do. After the evacuation nobody can get the people back to work; they are frightened and pale. The best thing is to go with colleagues for a drink and then use a boat to go home instead of the subway.

What is architecture, or what do you think it should be?

Architecture is everything around us; it is something that permanently surrounds us and forms us. All of us live somewhere, go to school or work. Unfortunately, there is a lot of bad architecture, which obviously has a big impact on us. If we improve the environment in which we operate, we improve our whole life.

Thank you for talking with us.

Hangzhou Agricultural Trading Center

Katedrála 21. století. Hangzhou Agricultural Trading Center (oba snímky na této straně). / The cathedral of the 21st century. Hangzhou Agricultural Trading Center (both pictures on this page).

Eva Le Peutrec (35)

Studovala fakultu umění a architektury TUL. Po promoci si našla přes inzerát na internetu práci v architektonické kanceláři v Číně. Neztratila se – v Číně navrhla již více jak 20 mrakodrapů, multifunkční centra nebo například město pro milion obyvatel. Dnes pracuje jako nezávislý odborný konzultant. Žije s manželem a synem v Nové Kaledonii.

Svůj příběh shrnula také pro konferenci TEDxPrague. Vyhledejte si video na webu TEDxPragueWomen 2015.

Eva Le Peutrec (35)

She studied at the Faculty of Arts and Architecture of the TUL. After graduation, she found an advertisement on the Internet for a post in an architectural office in China. She did not get lost there. So far she has designed more than 20 skyscrapers, multifunctional centres, or, for example, a city for one million of inhabitants. Nowadays she works as an independent consultant. She lives with her husband and son in New Caledonia.

Her story has also been summed up for the conference TEDxPrague. Watch the video on TEDxPragueWomen 2015.

STIPENDIA PRO SOCIÁLNĚ

znevýhodněné středoškoláky

Z vlastních zdrojů poskytne Technická univerzita v Liberci měsíčně 2 500 korun studentům, pro které by jejich sociální situace mohla být překážkou v pokračování studia na vysoké škole. První naší stipendistkou je Ingrid Bikárová z Dětského domova ve Frýdlantu.

Ingrid Bikárová bude letos maturovat na Střední škole hospodářské a lesnické ve Frýdlantu. Potom chce pokračovat ve studiu na naší fakultě přírodovědně-humanitní a pedagogické. „Vybírala jsem si obor speciální pedagogika. Přemýšlím i o tom, že bych pracovala v některém dětském domově,“ řekla Ingrid, která v dětském domově žije již čtyři roky po tragické smrti svého otce.

Nyní bydlí se dvěma kamarádkami v takzvaném cvičném bytě ve Frýdlantu. Cvičné byty podle ředitelky domova Šárky Blechové (obr. nahoře) slouží mladým lidem ke snadnějšímu vykoupení do samostatného života. Ingrid dostává od dětského domova čtyři tisíce korun měsíčně, kromě toho má zaplacené obědy a neplatí nájem ani energie. „Vyjdu s tím docela dobře, přesto je stipendium z univerzity vítaným přilepšením a jsem za něj vděčná,“ říká Ingrid.

Stipendium má lidem v podobné situaci, v jaké je Ingrid, pomoci úspěšně dostudovat střední školu, složit maturitní zkoušku a potom nastoupit k řádnému vysokoškolskému studiu. „Nejraději bychom je samozřejmě viděli na naší univerzitě. Pokud budou u nás dobře studovat, mohou získat nejen prospěchové stipendium, ale třeba také příspěvek na bydlení a podobně,“ upřesňuje rektor Zdeněk Kůs.

Podle něj by bylo dobré, kdyby více nadaných studentů ztratilo ostych a o stipendium si žádalo. „Nadaným dětem by neměla ve studiu bránit jejich sociální situace. Jedinou překážkou ve studiu by měla být jeho náročnost a schopnost mladých lidí studium zvládnout. Už se těším, až naše stipendisty po prázdninách na akademické půdě přivítám,“ konstatoval rektor.

Ingrid bude v pořadí třetí vysokoškolačka z frýdlantského dětského domova. „Náš první vysokoškolák Michal Ďord' již dokončil vysokoškolské studium a nyní pracuje na úřadu vlády. Je také předsedou společnosti Vteřina poté. To je skupina lidí, kteří prošli dětskými domovy a snaží se svým mladším ‚kolegům‘ pomáhat,“ uvedla Šárka Blechová. Podle ní by bylo škoda, kdyby Michal a jemu podobní studovat nemohli. „Máme další adeptku na vysokoškolské studium. Nyní je ve druhém ročníku střední školy, studuje dobře a také přemýšlí o Technické univerzitě v Liberci. I jí by sociální stipendium takto vstřícné univerzity pomohlo. Myslím, že si také podá žádost,“ řekla.

Nad tématem sociálních stipendií se setkala na podzim loňského roku s rektorem Zdeňkem Kůsem také ministryně školství Kateřina Valachová. „Již dříve jsem hovořila s panem rektorem o jeho návrhu vyplácet stipendium pro sociálně

znevýhodněné studenty středních škol z univerzitních zdrojů. Do Liberce jsem přijela proto, abych o této záležitosti podrobněji diskutovala se zainteresovanými stranami. Mimo jiné také o způsobu, jak postupovat synergicky společně s vysokými školami a státem, a o tom jak využít všech zdrojů – evropských i národních peněz, ve prospěch dětí ze sociálně slabých rodin,“ řekla ministryně.

Vedení univerzity zaměří svou pozornost také na žáky základních škol. Sociálně nepříznivá situace se totiž podle rektora Kůse projevuje možná v ještě větší míře při rozhodování o studiu na střední škole. „Pak bychom mohli studenta podporovat po celou dobu středoškolského studia až po úspěšné složení maturity a dále po přijetí na naši univerzitu i při vysokoškolském studiu. Základní podmínkou bude ovšem dobrý studijní prospěch po celou dobu studia,“ uvedl profesor Kůs a doplnil, že na webové stránce univerzity najdou zájemci odkaz na formulář žádosti a také podrobné informace o podmínkách získání tohoto stipendia.

O sociální stipendia se zajímali ministryně Kateřina Valachová i hejtman Martin Půta.

PAN McDo:

„V žilách mi koluje kečup“

Radek Janalík byl generálním ředitelem společnosti McDonald's ve čtyřech zemích. Z nejvyššího managementu se před třemi lety vrátil tam, kde začínal – na pobočku McDonald's v Liberci.

O McDonald's se traduje, že tam člověk může prožít svůj osobní americký sen, začít od nuly a vypracovat se velmi rychle na nejvyšší pozice, byl to i váš případ?

Bylo to tak, nastoupil jsem sice jako manažer trainee, ale musel jsem také vzít smeták, lopatku a uklízet. Začínal jsem hned po škole v restauraci na náměstí v Liberci. Bylo mi sice nepříjemné, že za mnou chodili spolužáci se slovy: „S titulem tady vytíráš podlahu?!“, ale bylo to moje první zaměstnání, nechtěl jsem hned utíkat z boje. Dnes jsem rád, že jsem si to všechno prošel a vyzkoušel. Člověk rychle poznal celý provoz úplně od základu. Můj děda mi vždycky říkal, že je potřeba začít od píky a nepovyšovat se nad nikoho. To platilo, platí a bude platit i dále, jsem o tom přesvědčený.

Od té píky jste se dostal velmi rychle nahoru, pobočku jste za rok vedl, pak jste přešel do centrály v Praze na post provozního manažera pro všechny české pobočky, nakonec jste byl generálním ředitelem McDonald's v Maďarsku, Řecku, České a Slovenské republice. Z vysokých manažerských postů jste se vrátil sem do Liberce, proč?

Někdy v letech 2010, 2011 jsem byl mezi 24 lidmi z celé korporace McDonald's, kteří byli vybráni pro jakýsi trénink, po jehož absolvování by mohli jít pracovat do exekutivních korporátních pozic. Trénink jsem tehdy absolvoval a na jeho konci jsem pochopil, že to, co bych měl dělat dál, není to, co jsem chtěl dělat. Z přímé exekutivy bych najednou měl spíše poradní a kontrolní funkci. Bylo by to více o politice, jak dokážete v rámci korporace vyjít s lidmi. Poděkoval jsem za šanci a odmítl. Cesta zpět do pozice generálního ředitele poboček v nějakém státě už nebyl možná, tak tu byla další možnost, a to stát se frenčizantem. Za život jsem vydělal díky McDonald's docela dost peněz, a protože mi v žilách místo krve už koloval kečup, po 17, 18 letech jsem se rozhodl část peněz vrátit firmě zpátky a koupit restauraci McDonald's v Liberci jako frenčizant.

Mám svůj byznys, pracuju s lidmi a něco spolu s nimi budu. To mám nejradši už od pěti let, kdy jsem byl díky hokeji pořád v kolektivu. Nemohl bych sedět v kanceláři a pracovat s čísly.

Které absolventy v McDonald's uplatníte?

Spolehlivé a se smyslem pro týmovou práci – to se cení nejvíc. Když k tomu má nějaké třeba finanční znalosti, tak je to určitá výhoda. Osobně si všímám ale nejvíc toho, zda má člověk pozitivní přístup k životu a k práci. Aby si nemyslel, že když má titul, tak že nemusí zamatet nebo jít do kuchyně udělat sendvič. Pokud chce někdo dělat manažera v restauraci, musí znát dopodrobna od základu, jak to v restauraci chodí.

Zavření McDonald's v centru Liberce, kde jste začínal, vás muselo mrzet?

Začínal jsem tam a taky jsem ji zavíral. Ten prostor byl nešťastně řešený, nevešli jsme se tam s ničím, co jsme chtěli dělat, a proto jsme tu pobočku po nějakých dvaceti letech provozu uzavřeli. Ano, bylo mi to trochu líto, ale snažíme se, aby se McDonald's do centra Liberce vrátil. Jsem přesvědčen, že to bude do tří let. Nevím, jestli provozovatelem budu já, to je na vedení

firmy, ale rád bych ji otvíral já. Je to důležité i pro rozvoj mých lidí. Pokud otevřeme další restauraci, budu potřebovat lidi na pozice manažerů a třeba supervizorů.

Smyslem každého podnikání je sice výdělek, ale já jsem vždycky sledoval i další cíl, a to je budování týmu lidí. Abych dal svým zaměstnancům šanci budovat si vlastní kariéru. Aby ti dvacetiletí viděli, že to se mnou mohou někam dotáhnout, že budou pracovat deset let a pak si třeba založí svůj byznys, nebo se stanou manažery jakékoliv jiné velké firmy.

Pobočka McDonald's v sousedním Jablonci patří také k vašim ambicím?

Bude tam, určitě. Tady v libereckém kraji by mohlo být tak pět restaurací. Může vzniknout v Jablonci a v České Lípě, to je také velká spádová oblast.

Jaký je váš přístup k jídlu, z čeho vaříte?

Nejsem žádný velký kuchař a sním téměř cokoliv. Hamburger, knedlo zelo vepřo, asijskou kuchyni, vegetariánskou stravu... Je potřeba i k jídlu přistupovat vyváženě, musí tam být různorodost, barevnost. Mnohdy jsem přemýšlel, že bych svůj přístup k vaření změnil, ale musel bych na to najít čas. Byl jsem na několika kurzech přípravy sushi, ale moc jsem se tomu zatím nevěnoval. Musím si lépe zorganizovat time management a vrhnout se na to.

Vaše firma ale mimo jiné říká, že na přípravu jídla není potřeba moc času.

To je pravda. Dá se i doma uvařit během 15, 20 minut, ale musí se to člověk naučit.

Děkujeme za rozhovor.

Radek Janalík
(*1969, Litvínov)

V roce 1988 nastoupil na Fakultu strojní Technické univerzity v Liberci, tehdy nový obor Výrobní systémy s průmyslovými roboty a manipulátory, který úspěšně absolvoval. Po promociích spojil svůj život se značkou McDonald's, z manažera trainee na pobočce v Liberci se vypracoval na pozici generálního ředitele značky v několika zemích. V roce 2008 byl současně šéfem McDonald's v Maďarsku, Slovensku a Česku. Vedl také McDonald's v Řecku. Nyní je frenčizantem své mateřské firmy, vlastní a provozuje dvě restaurace McDonald's v Liberci. Od pěti let hrál hokej, začínal v Litvínově, kde na juniorské úrovni hrál s pozdějším „zlatým týmem“ z olympijských her v Naganu.

Nové studijní obory otevřely fakulta umění a architektury, ústav zdravotnických studií a fakulta mechatroniky, informatiky a mezioborových studií.

Výtvarná umění

Nový studijní obor Výtvarná umění, který na začátku tohoto akademického roku otevřeli na fakultě umění a architektury, je ve dvacetileté historii fakulty zároveň prvním doktorským studiem. Obor je čtyřletý a je možné jej studovat v kombinované i prezenční formě.

„Úkolem doktorského studia je kvalifikovat doktordy pro další rozvoj tvůrčího myšlení směřujícího za limity dané povahou současné kultury a civilizace,“ charakterizuje nový obor proděkan pro studijní záležitosti docent Stanislav Zippe. Dodává, že zvláštní pozornost bude věnována projektům, které nově zhodnocují roli užívaného média, otevírají interdisciplinární spolupráci mezi odlišnými obory a nově uchopují vztah mezi uměním a jinými formami vědění.

Do doktorského studia na fakultu umění a architektury budou přijímáni samostatní tvůrci, zpravidla absolventi stejného nebo příbuzného oboru magisterského studia. Uchazeči předkládají portfolio svých prací, a zároveň musí před komisí přesvědčivě vysvětlit svůj doktorský projekt.

Zdravotnický záchranář

První studenty má v tomto akademickém roce také obor Zdravotnický záchranář v bakalářském studijním programu Specializace ve zdravotnictví, který otevřeli na ústavu zdravotnických studií. Tříletý bakalářský obor s prezenční formou studia připravovala naše univerzita ve spolupráci s Krajskou nemocnicí Liberec a složkami Integrovaného záchranného systému. Absolventi nového oboru najdou uplatnění nejen ve zdravotnické záchranné službě a na speciálních odděleních nemocnic, ale i v armádě u hasičského sboru či v horské službě.

Garant studijního oboru profesor Karel Cvachovec z Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny UK 2. LF FN Motol ocenil, že liberečtí studenti dostanou možnost absolvovat v rámci studia stáže nejen v liberecké nemocnici a na záchranné službě, ale že se vyzkoušejí i náročnost zásahů hasičů, v těžkém terénu u horské služby a v náročných podmínkách vodních záchranářů. Za mimořádnou příležitost označil nabídku stáže u libereckých vojenských chemiků. U přijímacích zkoušek musí proto uchazeč o toto studium mimo jiné prokázat fyzickou zdatnost.

Aplikované vědy v inženýrství

Tříletý bakalářský a dvouletý navazující magisterský technický obor si budou moci uchazeči o studium letos zvolit poprvé. Zaměření oboru Aplikované vědy v inženýrství na fakultě mechatroniky, informatiky a mezioborových studií odpovídá požadavkům aplikovaného vývoje high-tech firem, špičkových výzkumných a vývojových center a akademických pracovišť v České republice i ve světě. Studenti si mohou vybrat některé ze čtyř zaměření: optické a laserové technologie a měření, počítačové simulace ve fyzice a technice, materiály pro elektrotechniku nebo aplikace nanomateriálů.

„Je to moderní technický obor pro studenty se zájmem o fyziku, matematiku, informatiku a moderní softwarové a měřicí technologie. K rozšíření nabídky jsme se rozhodli na základě požadavků firem a výzkumných center, které absolventům tohoto oboru nabídnou perspektivní zaměstnání s nadstandardním finančním ohodnocením,“ říká garant oboru docent Petr Šidlof.

„PUNK SE VRACÍ A JE TO DOBŘE“

Jaroslav Rudiš

Má rád punk, ve kterém vyrůstal, Liberec, ve kterém studoval, a němčinu, která ho dnes jako tvůrce živí. Spisovatel, dramatik, scenárista a performer Jaroslav Rudiš patří na české a dnes už i německé kulturní scéně k naprosto výjimečným úkazům.

Vaše knihy se odehrávají v jakémsi neklidu, v těkajícím zrychleném tempu, kde postavy a čtenář cítí, že život neustále propolouvá mezi prsty a že se na nikoho nečeká ani jeden okamžik. Je to i váš postoj, snažíte se žít každým okamžikem?

Tak jsem o tom nikdy nepřemýšlel, ale možná tomu tak je, možná žijeme v roztékané době a nějak se to dostává i do těch příběhů. Ale možná tomu tak bylo vždycky, ze života si vždycky tak nějak pamatujeme jen střepey, okamžiky, které různě slepujeme, pokaždé jinak. Ono se jinak snadno říká, žijte okamžikem, myslíte jen na tuhle chvíli, ale ono to dost dobře nejde, člověk za sebou vleče vlak plný nedořešených věcí, hezké chvíle, blbě chvíle, a ten vlak je nějak čím dál delší.

Příběhy svých knih situujete do současnosti s výraznými exkurzemi do doby socialistické totality a druhé světové války – zajímaly vás dějiny 20. století už jako studenta?

Moderní historie mě hodně zajímala a zajímá, možná víc nyní, než když jsem v Liberci studoval. Já to vlastně trochu flákal, v té době mě víc zajímaly filmy, knížky a hlavně muzika. Čtu hodně historických knih, mám roky předplacený časopis *Dějiny a současnost*. Dějiny nás mají v hrsti, všechny ty staré příběhy, o kterých si myslíme, že jsou zapomenuté, jsou tady stále s námi. To možná do těch mých příběhů prosakuje.

Univerzitní titul ke své tvorbě nepotřebujete, přesto, kdybyste stál znovu před tou volbou, šel byste studovat do Liberce?

Jasně. Mám Liberec velmi rád, ty mraky, mlhu, historii, Ještěd, nádhernou galerii v lázních, která je ve všem srovnatelná s tím, co vidíte ve Stuttgartu nebo v Drážďanech. Mám rád i liberecké nádraží, kde po válce jako výpravčí sloužil můj strýc, který mi navyprávěl spoustu příběhů. Některé z nich se pak objevily v komiksu o Aloisi Nebelovi. Nyní bydlím v Berlíně, ale trvalé bydliště mám pořád v Lomnici nad Popelkou, kde jsem se narodil a kde rád píšu. A přes Liberec do Berlína pravidelně jezdím.

Proč jste si ke studiu na univerzitě vybral německý jazyk, čím vás němčina přitahuje?

Propadnul jsem němčině už na gymnáziu v Turnově. Vlastně nevím, proč se tak stalo, jasně, zamíloval jsem se jako celkem malý kluk o prázdninách do jedné krásné německé holky, psali jsme si, viděli se, ale ten jazyk a chuť se tu řeč naučit... Bylo to asi i něco víc, něco, na co jsem doteď nepřišel. A v sedmnácti mi najednou přišlo zajímavé se ten jazyk opravdu učit, usínil jsem s německým slovníkem, byl to trochu úlet. Nyní mě němčina živí, německy píšu pro divadlo, rozhlas, teď taky pro německou televizi.

Učil jste někdy?

Nikdy. Až nedávno jsem půl roku přednášel v Berlíně na Humboldtově univerzitě. Mají tam zajímavý a mezi studenty velmi oblíbený program, na jeden semestr si zvou nějakého autora, který si pak se studenty hraje na spisovatele. My se hodně toulali po městě, jezdili metrem, kradli dialogy a tváře a psali texty inspirované tím, co jsme viděli.

V Česku patříte k úkazům, protože se dokážete svou tvorbou uživit, a přitom podle kritických ohlasů netvoříte prvoplánově pro výdělek. Nebo si někde přivyděláváte jako noční hlídač?

Psaním se užívám díky tomu, že mluvím německy a že se mé knížky překládají do jiných jazyků. Jen psaní knih by ale nestačilo, prodávají se celkem dobře, ale musel bych napsat každý rok novou. Pro divadlo v Brémách jsme třeba loni s Jaromírem 99 a naší kapelou Kafka Band adaptovali Kafkův román *Zámek* a nyní pro ně chystáme další hudebně-divadelní inscenaci. S Jaromírem jsme měli obrovskou kliku s Aloisem Nebelem. Komiks vyšel německy, polsky i francouzsky, hlavně v Německu měl velký ohlas, stejně tak pak i film Tomáše Luňáka. To nám, myslím, hodně pomohlo a otevřelo pár dveří. Já jsem pak v Berlíně s kamarádem Martinem Behnkem napsal německy tři filmové scénáře, které se snad i časem natočí, ona je to vždycky dost dlouhá cesta. Nyní píšeme kriminálku z Prahy pro televizi ARD, to by se mělo točit příští rok na jaře.

Vaše tvorba i životní styl jsou hodně spjaty s punkem. Má punk jako životní postoj v současné době ještě své místo, nebo je to už jen sentiment dávných časů?

Myslím, že punk se nám ve vlnách vrací, všechen ten vztek, facky, frustrace a vzdor. A to je dobře.

Jak byste charakterizoval současnou epochu, ve které žijeme?

Neklid a strach.

Děkujeme za rozhovor.

Jaroslav Rudiš
(*1972, Lomnice nad Popelkou)

Spisovatel, scenárista, performer. Absolvoval libereckou fakultu přírodovědně-humanitní a pedagogickou, studoval také v Praze a Curychu. Jeho kniha *Nebe pod Berlínem* získala Cenu Jiřího Ortena za nejkrásnější knihu roku. Za novelu *Národní třída* získal Magnesii Literu. Spolu s výtvarníkem Jaromírem 99 vytvořil komiksovou trilogii *Alois Nebel*. Pro Theater Bremen adaptoval rovněž s Jaromírem 99 a svou kapelou Kafka Band Kafkův *Zámek/Das Schloss*. Tvoří také pro německý rozhlas a televizi. Žije a pracuje v Berlíně.

Nikola Blaškovanová
(*1987, Česká Lípa)

V roce 2009 absolvovala obor Všeobecná sestra na Ústavu zdravotnických studií TUL, poté nastoupila na dětské kardiocentrum JIP Fakultní nemocnice v Motole, kde pracuje dodnes s dvouletou přestávkou: mezi lety 2011 a 2013 pracovala v Rijádu v Saúdské Arábii v Nemocnici King Faisal. Na podzim loňského roku se zúčastnila charitativní mise Medvac v Kambodži. Je držitelkou několika profesních certifikátů a je lektorkou a autorkou skript *Medical English* pro sestry. Je členkou poradní skupiny při pracovní skupině pro vzdělávání České asociace sester a členkou pracovní skupiny kardiologických sester a spřízněných profesí České kardiologické společnosti. Je vdaná, bez dětí.

PRÁCE JE PRO NI

srdeční záležitost

Dětské pacienty se srdečními vadami ošetřovala a léčila v Saúdské Arábii i v Kambodži. Sestra z kardiocentra pražské Motole Nikola Blaškovanová je člověk, který nechce ve své profesi zabřednout do pohodlí zajetých kolejí.

Dokázalo vás studium dostatečně připravit na praxi zdravotní sestry na JIPce?

Ve zdravotnictví je reálná praxe naprosto jiná než studium, takže do praxe odcházíte zcela nepřipraveni. Přesto praxe při studiu má smysl. Na ústavu zdravotnických studií (ÚZS) jsme měli praxe hodně, vždy přes léto to bylo pět týdnů, a je to dobře. Člověk se dostane do pracovního prostředí a zažije první kontakty s pacienty.

JIP dětského kardiocentra je pro vás vysněným oddělením?

Vůbec to tak nebylo, ještě jako studentka jsem se zařekla, že nechci na dětské oddělení a že nechci dělat na JIPce. Přišlo to náhodou. Už za studií jsem měla vizi toho, že chci odjet do Saúdské Arábie; oslovila mě nabídka práce, kterou jsem četla ve škole na letáku – hledali kardiologické sestry. Potřebovala jsem ale praxi, oslovila jsem proto vrchní sestru dětského kardiocentra v Praze v Motole, které je v České republice jediné takto specializované pracoviště. Vrchní sestra mě po konzultaci nasměrovala na JIP.

V Saúdské Arábii jste pak dva roky pracovala. Je tam medicína a ošetřovatelství na srovnatelné úrovni jako u nás?

Je to velmi bohatá země, ale neumějí ty peníze efektivně použít. Alespoň ne ve zdravotnictví. Nemocnice King Faisal v Rijádu, kde jsem pracovala, je srovnatelná s tou motolskou, měla ty nejmodernější přístroje, ale stály zabalené na chodbách, protože je neuměli používat. Zdravotní péče je zdarma, nikdo léčbu neutne a i ty nekomplikovanější a případně nevléčitelné případy se léčí až do konce. Konců jsem tam zažila hodně. Několik

týdně a také časté resuscitace. Na JIP v Motole máme průměr asi 1,0 % úmrtí za rok. Počet srdečních vrozených vad u dětí je tam vysoký, případy jsou komplikované a často ještě v kombinaci s dalšími diagnózami. V arabském světě totiž není neobvyklé, že se manželské svazky uzavírají mezi příbuzenstvem. Řadu diagnóz a postupů léčby jsem předtím nikde neviděla, z tohoto pohledu to byla výborná praxe. Hlavní motivací je ale finanční ohodnocení, proto v Saúdské Arábii pracuje mnoho evropských lékařů a sester. Platy jsou tam třikrát až čtyřikrát vyšší než u nás.

Jak se vám žilo a pracovalo v islámském prostředí?

Islám je tam opravdu všudypřítomný, ale když nechcete měnit lidi kolem sebe a v práci se tomu trochu přizpůsobíte, neměla jsem s tím žádný problém. Setkala jsem se spíš s vděčností. Jsou rádi za to, že někdo ze vzdálené země k nim jede pracovat a pomoci jim. I když na ženu v pracovním si musejí trochu zvykat, ženy tam běžně nepracují. Co se týče společenského života, nemohu toho říct mnoho. Jako zahraniční sestra bydlíte v rezidenční čtvrti, odkud se není kam vydat – bary ani kina tu nejsou, takže peníze není ani kde utratit. Ženy do města za zábavou stejně nevyrazí, to se v Saúdské Arábii nenosí. Abyste se nenudili, děláte přesčas, kterých můžete mít neomezeně, protože zákoník práce tam neexistuje. Navíc za ně dostáváte násobky běžné služby, což je taky motivační.

Po návratu z ciziny jste se na JIP dětského kardiocentra v Motole vrátila, jak se vám tam pracuje?

V tomto oboru je práce velmi perspektivní a inspi-

rativní. Nově děláme i transplantace srdce u dětí. Z vrozených vad řešíme operativně asi nejčastěji defekt septa, tedy srdeční přepážky. Často operujeme také zúžení aorty. Celou řadu vrozených srdečních vad lze chirurgicky odstranit a někdy nejlépe hned po narození nebo ve velmi útlém věku. Dětský organismus je v překotném vývoji a po operaci se dokáže rychle adaptovat a zhojit, srdce pak funguje bez problému celý život.

A co dala kambodžská zkušenost české sestře, naučila jste se v Phnom Penhu něco?

Mise v Kambodži byla pracovníě zas naprosto jinou zkušeností. Na misi všichni vytvoří dost stmelенý tým. Doktoři nás postavili na svou úroveň, hodně nám vysvětlovali, konzultovali s námi léčbu, dost jsme se toho jako sestry naučily o medicíně zase z jejich pohledu. Navíc jsme byli multikulturní i multioborový tým, ve kterém se pracuje taky jinak než doma na zaběhnutém oddělení. V Kambodži jsme dělali také edukaci, sestry se tam vzdělávají jenom tři roky, práci pojmají dost automaticky a moc při ní nepřemýšlí, učily jsme je proto nové postupy, které je nebudou stát moc peněz, ani času. Projekt Medvac, se kterým jsme tam vycestovali, si klade za cíl pomoci dětským pacientům ze zemí mimo EU. Náš tým tam úspěšně operoval a léčil 13 dětí s vrozenými srdečními vadami.

Kam vyrazíte na zkušenou příště?

Zopakují si Kambodžu, kam s projektem Medvac letos pravděpodobně na jaře opět vyrazíme. Jedeme šestičlenný tým, z toho dvě sestry, čekají nás opět operace vrozených vad dětí a také edukace personálu. Už se těším.

Děkujeme za rozhovor.

„Na praxi ve zdravotnictví vás studium nepřipraví.“

NANO

pro čistší vodu...

Nové dvě technologie, které využívají nanomateriálů, úspěšně přešly z našich laboratoří do praxe. Jedná se o unikátní autokosmetiku s nanočásticemi oxidů kovů a technologii pro čištění odpadních vod, která využívá nanovlákná.

Výstupem nové technologie pro čištění odpadních vod je „šnek“ vyrobený z příze obsahující nanovlákná. Ten slouží jako nosič pro kolonie bakterií, jež se využívají v procesu čištění odpadních vod.

Jako nosiče pro tyto pomalu rostoucí bakterie se dříve používalo kamenivo nebo struska. Bakterie se na nich uchytily a vyrůstaly do podoby tzv. biofilmu, který můžeme pozorovat i v přírodě na kamenech. Nevýhodou těchto nosičů byl jejich malý povrch. Proto se začala používat různá tělíska z plastů, na kterých mají bakterie větší prostor pro svůj růst. Liberečtí vědci nyní přišli se šneky s nanovlákná, která bakteriím zajišťují výrazně větší povrch.

Plošná textilie s nanovlákná je již několik let ověřována na průmyslové čistírně podniku Bochemie, známého zejména výrobou Sava a jiných biocidních chemikálií. Prostorový nosič s pracovním názvem šnek se provozně ověřuje také v kolínské Draslovce, která vyniká produkty kyanidové chemie a kde byla realizována první čistírna s částicovými nosiči v České republice. Výsledky jsou vynikající.

„Na velkém povrchu naroste víc bakterií než na současných nosičích. Laboratorní zkoušky už také prokázaly, že slizovitý biofilm naroste zhruba dvakrát tak rychleji. To má význam hlavně při různých nečekaných stavech u průmyslového znečištění, kdy je potřeba rychle jednat,“ řekl vedoucí výzkumného projektu Tomáš Lederer z Oddělení nanomateriálů v přírodních vědách Centra pro nanomateriály, pokročilé technologie a inovace TUL (Cxl). Unikátní nosiče vyrábí pro potřeby čištění v našich poloprovozech zatím ručně, výzkum se nyní zaměřuje jednak na automatizovanou výrobu, a také na zlevňování výsledného produktu.

...i karosérii vašeho vozu

Autokosmetiku s nanočásticemi oxidů kovů vyvíjel asi dva roky tým profesora Petra Loudy z Cxl ve spolupráci s firmou Pikatec, společně také nové produkty CERAMIC a DIAMOND představili loni v listopadu.

Aplikovaný výzkum začal v roce 2014, kdy se vedení firmy obrátilo na vědecký tým profesora Loudy s požadavkem na posouzení kvalitativních faktorů u několika dodaných vzorků „nanokosmetických“ výrobků na trhu. *„Z dodaných vzorků vypovídal o použití nanotechnologií, kromě Pikatecu, pouze jeden produkt. Výzkumem v této oblasti a s pomocí investora jsme dospěli k vlastním technologicky zcela novému základu automobilové nanokosmetiky s ultimativními vlastnostmi,“* říká Petr Louda, vedoucí Oddělení přípravy a analýzy nanostruktur Cxl.

Speciální vrstva, kterou naši vědci vyvinuli, vykazuje vysokou odpudivost vody, určenou úhlem smáčení. Neošetřené sklo má úhel smáčení 43°, konvenčně používané autolaky asi 63°, nanosením speciální vrstvy dokázali liberečtí vědci zvýšit úhel smáčení u skla a autolaků na hodnotu kolem 90°. Přičemž od 70° výš označujeme materiály jako hydrofóbní.

Tak vysokých hodnot nová látka dosahuje proto, že nanočástice v ní obsažené perfektně zacelí mikroskopické póry ošetřovaného povrchu, ten je pak celistvý a odolný vůči vstřebávání kapaliny. A také vůči mechanickému poškození, především poškrábání. Přidanou hodnotou je i vysoká odolnost proti UV záření a tepelná odolnost vrstvy – politura kosmetiky má tepelnou odolnost přes 700°C, která zaručuje stálost na povrchu při extrémním tepelném zatížení, například trvalých slunečních expozicích či rozpálených disků kol při brzdění.

Společnost PIKATEC má výhradní oprávnění k výrobě a všem způsobům užití, univerzita bude profitovat formou licenčních poplatků z prodeje nových řad kosmetiky.

Obě novinky v oblasti nanočástic a nanomateriálů vytvořily naše vědecké týmy díky prostředkům z projektu ENVITECH – Inovativní výrobky a environmentální technologie. Projekt je spolufinancován Evropským fondem pro regionální rozvoj a státním rozpočtem ČR. Hlavním cílem projektu je komercializace výsledků vědecké práce a uplatnění vyřešených výzkumných úkolů v praxi.

„Uplatnění výsledků vědecké práce v průmyslové praxi, je pro nás zásadní otázkou. Nechceme, aby končily v šuplíku,“ shodují se členové obou vědeckých týmů.

Nano nachází uplatnění v každodenním životě. Tomáš Lederer (nahore) a Petr Louda.

Díky, že jste přišli

Do auly a laboratoří se přišli podívat studenti, studenti i s rodiči i rodiče rodičů.

Na dopolední prezentace fakult a ústavu se většinou všichni soustředili, někteří se soustředili ještě více.

Někdo se do materiálů o studijních programech pustil sólo, jiní ve dvou nebo v početnější skupině.

To, co jste tu našli, některé potěšilo, jiné trochu nadzvedlo ze židle a jiné přímo nadchlo.

Prohlédli jste si vše, i Alenčinu říši robotů za zrcadlem.

Na **DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ** v sobotu 22. listopadu 2015 k nám na univerzitu přišly stovky lidí.

Na shledanou příště!

TALENT Z DĚTSKÉ UNIVERZITY

uspěl v USA

V největší americké soutěži studentských technických projektů I-SWEEP uspěl Martin Blecha (17), už několikanásobný absolvent naší Dětské univerzity.

Dětská univerzita funguje také jako líheň nových talentů a mozků pro klasické denní studium na naší univerzitě, ale především snad pro tento stát. Dobrým příkladem je Martin Blecha (na obr. vpravo). Student třetího ročníku Střední průmyslové školy Na Třebešíně v Praze má za sebou už pět let univerzitního života jako student liberecké Dětské univerzity.

„Na základní škole mi libereckou Dětskou univerzitu doporučila učitelka, zapasal jsem si tehdy mechatroniku, pak už jsem volil vždy strojírenství a byl jsem s tím oborem naprosto spokojený,“ říká Martin a dodává: *„Po střední škole se přihlásím k vám na fakultu strojní, jinou volbu ani nezvažuji.“*

V čem vidí Martin výhody naší univerzity. *„Je to tu menší, rodinné prostředí, dobře to tu znám, za pět let studia už jsem potkal řadu pedagogů, se kterými se pak potkám v posluchárně. Do Liberce jede z Prahy, kde bydlím, celá řada dobrých a rychlých spojů,“* říká Martin Blecha, který si za pět let pátečního a sobotního dojíždění na Technickou univerzitu v Liberci už vlastně vyzkoušel všechny aspekty života studenta na magisterském dálkovém studiu. Ostatně právě to se bude brát v potaz, až si Martin k nám podá přihlášku.

„Přijímací zkoušky se mě už netýkají, mám dobré průměry z klíčových předmětů a na fakultě mi také díky absolvování oboru na Dětské univerzitě odpustí dva předměty,“ dodává Martin k výčtu důvodů, proč u něj naše univerzita vítězí při výběru dalšího studia.

Oboustranná spokojenost

Na druhou stranu má také univerzita v Martinovi jistotu, už nyní je jasné, že získala mladého člověka se zápalom pro studium a s dobrými nápady, které umí dotáhnout do úspěšného konce. Kromě pěti obhájených projektů na

Dětské univerzitě, za které při promociích dostal diplom z rukou rektora, to prokázal také loni v květnu v texaském Houstonu na soutěži I-SWEEP – International Sustainable World Energy, Engineering, Environment Project Olympiad, zaměřené na studentské projekty v kategoriích energie, inženýrství a životní prostředí. Přihlásil se do ní s modely historické i modernizované soupravy pražského metra 81–71 a 81–71 M zvané „Čouda“. Asi největší americké soutěže studentských projektů se zúčastnilo přes 660 středoškoláků z 67 zemí a 44 amerických států, Martin v této konkurenci nápadů získal třetí místo.

„Když byly nějaké oslavy a vypravili na trasu v rámci historické jízdy starou soupravu, umluvil jsem vlakvedoucího, aby mě pustil do kabiny řidiče, získal jsem tak záběry, podle kterých jsem mohl modelovat,“ vzpomíná Martin. *„Soupravu jsem modeloval v profesionálním programu Cinema 4D, strávil jsem nad tím víc než 1100 hodin.“* Pražský dopravní podnik už projevil o Martinovy modely zájem, mohl by je využít při školení strojvedoucích.

Martin získal bronzovou medaili a certifikát v kategorii Engineering, Česká republika na slavnostním vyhlášení výsledků nezazněla jen jednou. V té samé kategorii získala stříbro Kateřina Valentová z Gymnázia Aloise Jiráskova v Litomyšli, která předložila soutěžní návrh Optimalizace metod k charakterizaci polymerních filmů a následná příprava a charakterizace některých jejich vlastností. Oba se do soutěže nominovali přes českou soutěž Expo Science vyhlášenou Asociací pro mládež, vědu a techniku Amavet.

Soutěžící se podívali také do houstonského vědecko-technického muzea a základny NASA. Vesmírný program však Martina tolik neláká. Z Houstonu si odnáší poznatek, že tam nemají podzemní dráhu, jejich metro je spíše obdoba našich tramvají. Dopravní problematice a především metru se chce věnovat i dále při studiu na naší fakultě strojní.

Možná zavede v Liberci metro.

HISTORICKÁ BUDOVA SE VRÁTILA

ke svému poslání

Univerzitní budova P prošla kompletní rekonstrukcí za 70 milionů korun. Během slavnostního otevření, které se konalo 27. listopadu 2015, předal legionář, armádní generál ve výslužbě Stanislav Hnělička rektorovi TUL profesoru Kůsovi a tehdejšímu děkanovi FP TUL docentu Brzezínovi památnou prst z míst bojů československých legií.

„Vrací se sem prst, která sem byla umístěna ve třicátých letech minulého století a za komunismu se ztratila. Dnes ji sem vracíme a já jsem moc rád, že tady bude. Jako vzpomínka i jako závazek vůči našim předkům, kteří bojovali a umírali na frontách světové války či čelili rudému teroru na daleké Sibiři. Museli obstát v nepředstavitelně krvavém konfliktu a obětovali život za budoucí mír. Budme připraveni – bude-li to nutné – učinit totéž,“ řekl v den znovuotevření budovy rektor Kůs.

Budova z roku 1935 nedaleko centra Liberce prodělala kompletní rekonstrukci včetně výměny inženýrských sítí, střechy, oken a dveří. Většinu ze 70 milionů korun potřebných k rekonstrukci hradila univerzita z dotace MŠMT, část z vlastních zdrojů.

Za první republiky v budově sídlily čtyři školy – státní měšťanská chlapecká a dívčí, na chlapeckou a dívčí byla rozdělena i obecná škola. Budova byla postavena z iniciativy Inspektorátu státních menšinových škol a Národní jednoty severočeské jako sídlo Masarykovy české obecné a měšťanské školy. Pro českou menšinu v převážně německém Liberci tehdy představovalo založení škol mimořádnou událost. Slavnostního otevření 28. října 1935 se tehdy zúčastnili i zástupci Československé

obce legionářské, kteří tam uložili památnou prst z míst bojů československých legií. Ta se ale později ztratila.

Legionáři proto přišli i na druhé slavnostní otevření. „Jsem moc rád, že se univerzita vrací k tradicím. Pro nás, účastníky bojů, je prst z bojišť nejen vzpomínkou, ale také symbolem vlastenectví a ochoty bránit svoji vlast,“ řekl 93letý generál, hrdina od Tobruku Stanislav Hnělička.

Nově zrekonstruovaná budova v Komenského ulici slouží fakultě přírodovědně-humanitní a pedagogické, svoje zázemí zde má devět kateder. Nachází se zde zhruba 20 učeben, hudební a výtvarný ateliér a keramická dílna včetně vypalovací pece. Přibýly nové pracovny pro pedagogy, tři garsonky pro zaměstnance fakulty, velké parkoviště a úschovna kol, z provizoria v Harcově se sem vrací univerzitní dětský koutek.

„Pro nás je to velký posun dopředu. V učebnách bude moderní technika, dataprojektory, interaktivní tabule. Zcela nová bude jazyková učebna vybavená audiotechnikou se sluchátky. Studenti budou mít k dispozici novou počítačovou učebnu. Výhodou pro studenty bude i to, že nebudou muset v rámci výuky přecházet mezi jednotlivými

budovami univerzity jako dosud,“ uvedl tehdejší děkan FP TUL Miroslav Brzezina s tím, že učebny se ještě dovybavují nábytkem.

Rektor TUL Zdeněk Kůs připomněl, že univerzita v posledních letech masivně investuje do obnovy a modernizace svých budov, ale také do výstavby nových. „Modernizovaná už je většina budov v kampusu a také areál vysokoškolských kolejí, které patří k nejmodernějším v zemi. Na příští rok chystáme rekonstrukci dvou budov v areálu Hálkova, v plánu máme modernizaci budovy E pro potřeby kateder fyziky, chemie a dalších odborných kateder,“ informoval rektor Zdeněk Kůs.

Výuka v nové budově začne v letním semestru, tedy v polovině února. Podle Miroslava Brzeziny její strategická poloha nedaleko centra města umožní pořádat různé kulturní akce – přednášky, koncerty či výstavy: „Budova by měla být i styčným bodem mezi univerzitou a libereckou veřejností,“ řekl.

Chodil do školy, která sídlila v této budově.
Generál Stanislav Hnělička.

S TRIČKEM SI RÁNO

oblékáme postoj ke světu

S Kamilou Boudovou, absolventkou návrhářství naší fakulty textilní, nepřišla v rozhovoru o módě řeč na vzletné střihy a vzosné křivky. Kamila vidí za módní produkcí především velké sociální a ekologické problémy a snaží se přispět k jejich nápravě.

Podnikáte řadu aktivit na poli módy přátelské k planetě, cítíte, že v západní společnosti nazrál čas k takovému tématu, že lidé na to slyší?

Netýká se to západní společnosti. Toto téma je mnohem žhavější například v Indii a v Číně než ve vyspělých zemích, kde znečištění prostředí není na první pohled tolik vidět ani cítit. V Pekingu děti kreslí oblohu hnědou pastelkou, voda a půda v některých provinciích je tak zamořená, že klesá průměrná délka života, rodí se postižené děti. Stejně tak pracovní a sociální podmínky u nás jsou standardně dobré. V Indii a v Číně najdete mnoho obětí novodobého otroctví, lidé prošli sweatshopy [provozy, kde dělníci šijí nebo kompletují zboží pro západní trhy za mizivý plat a v mizerných podmínkách, pozn. red.] Jejich přátelé či příbuzní tam možná i zemřeli. Ve vyspělých zemích jsme příliš daleko od katastrof, které nepřímo pácháme.

Na to upozorňuje také kampaň Fashion Revolution. Má za cíl „jen“ nastolit otázku kdo, kde a v jakých podmínkách vyrábí oděvy, které nosíme, nebo nás, nakupující, chce dovést dál?

Kampaň Fashion Revolution založily v Londýně dvě dámy, které se zabývají udržitelnou módou, v reakci na zborcení textilní továrny v bangladéšské Dháce v roce 2013, při které zahynulo 1133 lidí. Vyvezly ji už do osmdesáti zemí světa. Já jsem zareagovala na jejich výzvu a spustila kampaň v České republice. Fashion Revolution nemá nikoho děsit, má vést opravdu k tomu, aby se lidé začali ptát po původu svého oblečení. A když se budou zajímat a ptát zákazníci, budou se zajímat také firmy, které oděvy nechávají v Asii vyrábět. V ideálním případě to povede k transparentnosti v módním průmyslu a etické výrobě oblečení. Ale to není otázka několika let, bude to běh na dlouhou trať.

Zabývala jste se tématem udržitelné módy už před kampaní Fashion Revolution?

Už dlouho před tím. Začala jsem do toho tématu pronikat asi v době, kdy jsem se připravovala na studium MBA v Paříži, a zároveň jsem pracovala pro velkou firmu, která zadávala zakázky do Číny, Bangladéše a dalších zemí Asie. Hodně jsem o tom tehdy nastudovala a hned si informace propojovala s poznatky z praxe. Rozhodla jsem se, že takto to dál nemůžu dělat, že se s tím neztotožňuju, v tu chvíli jsem nastoupila na studia v Paříži a věnovala se pak už výhradně jen tomuto tématu, které na MOD'SPE v Paříži nyní také přednáším.

V jakém smyslu nás tvoří to, co máme na sobě, pokud přijmeme rčení Šaty dělají člověka?

Moji studenti říkají, že móda je pro ně o vyjádření jejich osobnosti, ale jak říká má drahá kolegyně Melisa, jejich oblečení je jen vyjádřením korporátní hamižnosti. Dávno do oblečení nedáváme sebe. V dnešní fashion realitě platí spíše *Kam vítr, tam plášť*. Většinou se dnes řídíme tím, co se píše v módních časopisech, co se objevuje ve výlohách, co nosí kamarádky, kolegyně a kolegyně. Já se snažím dávat důraz na osobní styl, který je věčný a odpadá u něj tak nekonečné nakupování levných hadříků ve slevách. Samozřejmě že i dnes šaty dělají člověka. Hodně lidí se dnes soustředí na

značky. Myslí si, že díky logu získají společenský status, uznání a ono to tak i funguje až do okamžiku, kdy procitnete a uvědomíte si, že na světě jsou jiné hodnoty, že vážit si někoho za to, že má drahé hodinky nebo auto, vám nestačí. Vážíte si spíš lidí, kteří uznávají přátelství, zdraví a respekt k přírodě. A tak začnete na lidech hledat jiná loga, která právě reprezentují značky vyrobené s těmito hodnotami. Mně vždy srdce zaplesá, když vidím někoho v oblečení od Patagonie, v botech od Veja nebo Botas, s batohem PlayBag nebo Alex Monhart.

Studovala jste u nás bakaláře na fakultě textilní, dalo vám liberecké studium něco, k čemu se můžete vracet i nyní?

Praxe nás učí mnohem lépe než teorie, a právě proto pro mě byla nejcennější pracovní stáž v německé firmě Color-Textil, kde jsem se naučila s Photoshopem, pochopila jsem kompletně proces vzorkování a výroby a základy obchodní dynamiky. Upřímně jsem zastávce anglo-saského a soukromého vzdělávacího systému, který jsem zakusila při postgraduálním studiu MBA. Věřím, že právě praktické informace, marketing a základy podnikání jsou dnes informace nezbytné k opuštění školy – při nástupu na pracovní trh nebo při rozjezdu vlastního projektu. Proto jsem vytvořila online workshopy zaměřené přesně na tyto oblasti na www.moyomi.com. Vzhledem k tomu, že praxe je podle mě nejlepší učitelka, i já nabízím čas od času stáže a pracuji se studenty na rozšíření jejich znalostí a dovedností.

Děkujeme za rozhovor.

Kamila Boudová
(*1988, Čelákovice)

Po studiu Textilního a Oděvního designu na TUL pracovala v Londýně a Paříži a po dvou letech profesní zkušenosti nastoupila na MBA obor Fashion Business na IFA v Paříži a Šanghaji. Dnes působí především v Paříži, kde učí Product Development na vysoké škole módního obchodu MOD'SPE. V Česku vede vlastní projekt Moyomi.com, který nabízí vzdělání pro založení vlastní módní značky a v oblasti udržitelné módy, která se stala i její životní misí. Lokálně zastupuje mezinárodní kampaň Fashion Revolution a se svým týmem založila také Sustainable Fashion Day, který je součástí Prague Fashion Weeku.

SKIKROSOVÝ KRÁL

Tomáš Kraus

Stál u zrodu skikrosu, je to dvojnásobný mistr světa a čtyřnásobný vítěz světového poháru. Tomáš Kraus ohlásil na konci loňského roku konec skikrosové kariéry, u závodů ale zůstává dál.

U vrcholových sportovců-studentů se všeobecně míní, že studium je u nich hned na druhém místě. Jaký jste byl student?

Studoval jsem dálkově, výjimečný student jsem nebyl, ale poslední dva roky mě studium bavilo a na výsledcích to bylo znát.

Liberec a jeho okolí má zimním sportům co nabídnout; byl to důvod, proč jste si vybral studium pod Ještědem?

V Liberci studovali oba moji rodiče, slyšel jsem historky o lyžování na Ještědu, na Bedřichově i jinde v okolí. Já jsem toho moc v okolí nenajezdil. V zimě jsem objížděl závody a v Čechách na svazích moc nejsem. Ale i v létě je na Liberecku krásně!

Stál jste u zrodu skikrosu, co vás na něm v roce 2002 zlávalo, že jste kvůli němu opustil i svou dosavadní doménu alpské lyžování?

Kombinace všeho, co mě na lyžích bavilo už od mala. Skoky, klopené zatáčky, boule, jízda spolu s jinými lyžaři současně, to vše mě znovu dokázalo nadchnout pro závodění i trénink.

Proměnil se nějak výrazně skikros za 15 let své existence?

Skikros byl zpočátku dost divoký, každý hledal svou cestu. Ve špičce byli freerideři, kteří dobře startovali, alpští lyžaři i lyžaři „jen“ šikovní. Rozdíly mezi jednotlivými závodníky bývaly větší. Také tratě byly dost rozdílné a často nebezpečné. Nyní nejsou rozdíly téměř žádné a špička závodního pole je tak vyrovnaná, že může vyhrát každý z 80 lidí na startu. Tratě jsou bezpečnější, ale přesto atraktivní pro diváky. Pořád je na co se dívat a těším se na české holky, které postupují do finále i na stupně vítězů!

I přes vyšší bezpečnost patří není ve skikrosu o zranění nouze. Čím je sport tak přitažlivý, když od něj závodníci často neodradí vážná zranění. Ve va-

šem případě to byla prasklina v pávni a chystal jste se do závodů i po zlomenině stehenní kosti.

Ani těžší zranění sportovce často neodradí od sportu, který miluje. Těžko se popisuje pocit, který zažíváme při sportování a hlavně při vrcholovém závodění. Zjednodušeně, dělal jsem to pro ten pocit a kvůli lidem, kteří to cítí podobně. Vždy když jsem se zranil, bral jsem zranění, jako zkoušku, která mě na cestě potkala a kterou překonám.

Není zranění spíš signál, že je toho už příliš – rychlosti, zátěže, únavy –, že bude zdravější s vrcholovými výkony přestat? Závodní kariéru jste před několika týdny právě kvůli zranění ukončil.

Zranění je určitě signál. Ale je třeba vyhodnotit, jestli změnit trénink, stravu nebo třeba jen více odpočívat. Když by sportovci končili po prvním, nebo po prvním větším zranění, na vrchol by nedošli. Souhlasím, že je to otázka širší, ale z pohledu závodníka a teď i manažera to vidím takto.

Přesedlal jste ze závodníka na manažerskou pozici – u skikrosu zůstáváte?

Před rokem jsme s kamarádem založili adventure cestovku Snownomads, k tomu marketingově zastupujeme Evu Samkovou a teď nově i Andreu Zemanovou, takže u sportu zůstávám a budu i dost blízko skikrosu.

K oboru, který jste vystudoval na naší fakultě strojní, se vracet nebudete?

Obor Výrobní systémy mě sice bavil, ještě několik měsíců po státní zkoušce jsem byl v kontaktu s lidmi z praxe, potom jsem se ale opět začal věnovat sportu na sto procent a kontakt jsem ztratil. Vracet se by bylo dosti obtížné a mnohem logičtější se mi jeví využít zkušeností a jména v tom, čemu se věnuji nyní.

Děkujeme za rozhovor.

Tomáš Kraus (*1974, Děčín)

Český akrobatický lyžař a alpský lyžař. Absolvent Fakulty strojní TUL. Stál u zrodu skikrosu. Vyhrál první světový pohár ve skikrosu a první mistrovství světa ve skikrosu (2005). Světový pohár ve skikrosu vyhrál celkově čtyřikrát, mistrem světa byl celkem dvakrát. Je také pětinasobným mistrem České republiky v alpském lyžování. V únoru 2015 utrpěl při závodě zlomeninu stehenní kosti a po dlouhé rekonvalescenci se už na svahy nevrátil, v listopadu 2015 závodní kariéru ukončil. Nyní marketingově zastupuje snowboardcrosářku Evu Samkovou a skikrosářku Andreu Zemanovou. Je ženatý, má dvě děti.

DO PEKINGU S SEBOU PŘIBALTE

trpělivost a důvěru

Díky stipendiu čínské vlády odcestovala Ioni na podzim na Dálný východ doktorandka ekonomické fakulty Renata Čuhlová. Jaký byl semestr, který strávila v Pekingu na University of Science and Technology, nám píše ve svém příspěvku.

Jedno čínské přísloví praví „I cesta tisíc mil dlouhá začíná prvním krokem“. V mém případě byla tímto krokem cesta na zahraniční oddělení naší univerzity, kam jsem se šla informovat o možnosti získání čínské vládního stipendia. Tím začalo rozsáhlé vyřizování a já jsem se nakonec ocitla v Pekingu, který má skoro dvojnásobek obyvatel než celá Česká republika, na University of Science and Technology Beijing.

První formalita registračního procesu na čínské univerzitě se týká přidělení čínské jména. Po mé záporné reakci na otázku, zda již nějaké čínské jméno mám, mi bylo během minuty přiděleno. Pod tímto jménem jsem pak byla všude registrována a je uvedeno (na rozdíl od toho skutečného českého) i na studentském průkazu. Obecně se čínské jméno cizincům přiděluje jednak na základě významu jména, ale mnohem častěji a rychleji dle toho, jak rodné jméno zní.

Univerzitní kampusy jsou zde uzavřené areály, kde kromě univerzitních budov, knihovny, menz a kolejí najdete i sportoviště, banku, poštu, kliniku a různé druhy obchodů. Vše potřebné na jednom místě a přece od sebe v rozlehlém areálu vzdálené, a proto jsou všude přítomna kola, která obecně platí za oblíbený čínský dopravní prostředek. Zajímavé je, že povinnost bydlet na kolejích mají zcela všichni čínští studenti.

Ruce, nohy a důvěra

Poněkud překvapivá skutečnost, na kterou hned

po příletu do Číny narazíte, je, že se velmi obtížně domluvíte anglicky, a to i na místech, která jsou pro zahraniční studenty vyloženě určena. Čínské znaky, které nedokážete přečíst, dělají i z obyčejného nákupu v supermarketu obtížný úkol. Jako by to nestačilo, i čínské počítání na prstech se odlišuje. K dorozumění v Číně potřebujete tedy hlavně ruce/nohy, trpělivost a vlastně i určitou důvěru. To když vás chytnou za ruku a někam vedou. Doufáte, že je to tam, kam chcete, a nechte se prostě vést.

Komunikaci postupně zlehčovaly hodiny čínštiny, na které chodí snad všichni zahraniční studenti, stejně jako na předmět, který představuje Čínu snad ze všech úhlů – historie, kultura, filozofie, mezinárodní vztahy atd. Předměty mívají hodnotu jednoho, dvou či tří kreditů a celkový potřebný počet za například dvouleté magisterské studium se tak pohybuje okolo 30 kreditů. Požadavky ke splnění obsahují kromě závěrečné zkoušky také semestrální práci, skupinovou, individuální nebo obojí, a její prezentaci. Čínští i zahraniční studenti se stejným vedoucím závěrečné práce pak společně dochází na seminář, ve kterém se probírá odborný výzkum zaměřený právě na jejich téma. Studium v čínštině a angličtině se přece jen odlišuje v určitých aspektech, v tom organizačním je to kupříkladu výuka o víkendech, kterou čínským studentům nemusíme závidět.

Recept na klid

To, co je na studiu v Číně oproti pobytu v evrop-

ských zemích jinou a ohromně obohacující zkušeností, je poznání asijské kultury a snaha o sžítí se s ní. Začíná to chaotickou dopravou, jinými vůněmi a chutěmi, odlišným způsobem stravování. Postupně si všímáte, jak Číňané tráví volný čas. Sdružují se na ulicích, hrají karty a čínské šachy, v parcích pravidelně cvičí taj-či nebo se věnují tanci. To, jak vítální Číňané, a zejména ti starší, dokáží relaxovat i v zalidněném a znečištěném velkoměstě, je celkem pěkná a inspirativní podívaná. Přestože studuji v hlavním městě, a navíc v oblasti, kde je jeden univerzitní kampus vedle druhého a nemálo cizinců, i tak je zde evropský vzhled vnímán poměrně dost exoticky a lidé si vás prohlížejí či dokonce fotí. Vedle toho se ale cítíte bezpečně, určitě bezpečněji než v jiných velkoměstech. Možná za to můžou všudypřítomné uniformy, bezpečnostní kontroly v metru nebo i přísná legislativa.

Ze začátku jsem se nemohla vynadávat okolo. Stále bylo co objevovat. A ten pocit zůstal i po pár týdnech a měsících. „Je lepší cestovat deset tisíc mil nežli číst deset tisíc knih.“ Toto čínské přísloví jsem před necelým rokem napsala do své přihlášky o studium v Číně a opravdu se potvrdilo. Přečíst desítky průvodců ani výzkumných článků o asijské kultuře nemůže zprostředkovat takové poznání jako samotný pobyt zde.

莱娜塔

[lai na ta] Renata Čuhlová
studentka ekonomické fakulty

Ve velké zemi, na velké univerzitě (obr. vpravo), na Velké čínské zdi. Čína není pro malé cíle.

I DÍKY NIM JSME TU(L)

Sraz prvních absolventů

Nastoupili do prvního ročníku v roce 1953, kdy liberecká univerzita vznikla. Dodnes se první studenti a také jejich pedagogové pravidelně scházejí.

Na absolventský sraz prvních studentů naší univerzity, tehdy Vysoké školy strojní v Liberci, přišli Josef Mevald, pedagog, který ještě nedávno na naší univerzitě na katedře pružnosti a pevnosti přednášel, a Josef Lánský, zakladatel a první předseda libereckého lyžařského oddílu Slavie, muž dodnes činný v přípravě české reprezentace v severské kombinaci a ve skocích na lyžích.

Přišel také Pavel Jelínek, bývalý předseda liberecké židovské obce, Kurt Hennrich, dodnes držitel nejlepšího českého umístění ve sjezdu na lyžích v kategorii mužů, a další. Celkem se 30. října 2015 sešla na naší univerzitě dvacítko prvních absolventů, osobností spjatých s rozvojem a jménem naší univerzity, regionu, ale i státu.

Poprvé mezi nimi nebyl Jaromír Gazda, dlouholetý pedagog liberecké katedry obrábění a montáže, který měl pohřeb týden před absolventským srazem.

„Jaromíra si netřeba připomínat, znali jste ho všichni, protože byl zkrátka u všeho. A zůstává i dál v našich srdcích s námi,“ zavzpomínal na úvod absolventského srazu jeho spolužák Josef Svoboda. Rozhovor s Jaromírem Gazdou, „zakládajícím studentem“ naší univerzity, jste mohli číst na stránkách jednoho z předchozích vydání časopisu T-UNI 360. (V PDF verzi najdete časopis s rozhovorem v archivu. Zadejte tuni.tul.cz a v pravé záložce dole vstupte do archivu, je to číslo listopad 2013, str. 8–9.)

Pamětníky přivítala prorektorka Soňa Jandová, která představila současný stav a rozvoj univerzity. *„Představit vám, prvním absolventům, Technickou univerzitu v Liberci je takřka nesmyslný úkol. Já bych tady měla být ta, která naslouchá vašim zkušenostem a zážitkům. Technická univerzita v Liberci je tu a taková i díky vašemu úsilí, které jste jejímu rozvoji věnovali už jako studenti a později někteří z vás i jako pedagogové, každopádně dlouholetí příznivci univerzity,“* uvedla Soňa Jandová.

Přiblížila pamětníkům především program Erasmus+ a možnosti mobility našich studentů a zaměřila se také na prezentaci současného sportovního zázemí univerzity. *„Za vašich studentských časů jste všichni byli v několika sportovních oddílech, dnešní studenti tak kladný vztah ke sportování bohužel nemají. Patří proto také k úkolům univerzity motivovat mladé lidi k pohybu. Naše univerzita má k tomu skvělé podmínky, perfektní zázemí pro všechny možné halové, sálové i outdoorové aktivity mají studenti přímo v areálu harcovských kolejí,“* řekla prorektorka.

Absolventi si poté prohlédli univerzitní aulu a prošli také učebny a laboratoře. *„My jsme nakreslili a pak podle toho svářeli a obráběli, na tohle můžeme jen zírat,“* ozývaly se užaslé komentáře prvních absolventů nad technickými vymoženostmi dnešních laboratoří.

Studenti z roku 1953 se opět sejdou letos pravděpodobně na podzim.

Současní absolventi se budou možná scházet už jen na sociálních sítích.

DOTÁHL TO

Závratně vysoko a daleko

Dalibor Hanzlík je inženýr ekonom, do kanceláře se mu nechtělo, jeho pracovištěm se nakonec stal kokpit letadla. Létá jako druhý pilot Boeingu 737-800 společnosti flydubai.

Absolvoval jste ekonomickou fakultu, tam piloty obvykle nevzděláváme, jak jste se k létání dostal?

Už při studiích jsem létal na větroních a jednou z myšlenek bylo pracovat pro Let Kunovice. Rýsovala se šance, že bych tam mohl spojit manažerskou pozici s létáním. Po škole jsem vyrazil na zkušenou do Spojených států. První čtyři měsíce jsem uklízel ve Walmartu, pak jsem si ale udělal řídičský průkaz na kamiony. Jako řidič trucku jsem si mohl dovolit zaplatit letecký výcvik soukromého pilota, abych po návratu domů případně nastoupil do toho Letu. Brzy jsem ale pochopil, že cesta vede k dopravním letadlům. Romantickou představu o létání v Africe vytlačila pragmatická úvaha, jak uživit rodinu. Ve Státech jsem absolvoval celý kurz a získal licenci komerčního pilota. Po návratu jsem si udělal konverzi na evropskou licenci.

Je rozdíl mezi americkou a evropskou školou létání?

Je a odráží se to pak znatelně i v létání. V Americe dbají daleko víc na praxi. Licenci dopravního pilota si tam člověk dělá až poté, co absoluuje zhruba 1500 hodin létání, obvykle s menšími letadly. V Evropě pilot usedá do velkého dopravního letadla sice s obrovskými teoretickými znalostmi, ale pouze s 250 nalátnými hodinami!

Rozdíl je hodně znát. V létání je spousta věcí, které se musíte naučit, ale nic nenahradí praxi. Manuály poskytují vodítko, ale konkrétní řešení je na kapitánovi a právě ten přístup a myšlenkový pochod je třeba vidět.

Nedostatek praxe, zejména na malých letadlech, se projevil v případě havárie letadla Air France. Posádka padala z velké výšky asi tři minuty. Viděl jsem záznam, ti lidé si s tou situací vůbec nevěděli rady a rozplácli se do moře. To samé také v případě havárie airbusu Air Asia v Jihočínském moři.

Sledujete letecká neštěstí, vyhodnocujete je?

Je to součástí mojí práce. Navíc firma nám posílá rozbory havárií a na školeních je pak rozebíráme. Někdy se to může promítnout i do změn

pravidel a tréninků. Například po zmíněném pádu letadla Air France jsme trénink zaměřili na řešení situace, kdy se letadlo dostane do pádu ve velké výšce. Do té doby se cvičili hlavně pády v malých výškách, v závěrečných fázích přiblížení na přistání.

Řešil jste v letadle nějakou vypjatou situaci?

Nic krizového. Jednou nám vypadl flight management system, přes který jdou všechna data, a odpojis se tím autopilot. Zjistili jsme, že vypadla jen jedna strana, přepínačem jsme zadali, aby se všechna data brala z té zdravé strany. Celé to trvalo deset minut a letěli jsme v pohodě dál. Architektura softwaru a hardwaru letadel je tak propracovaná, že spolehlivost letadel je dnes velmi vysoká.

Mluvil jste o významu praxe v létání, teoretická příprava, kterou jste se získal za studií, vám tedy k ničemu nebyla?

Ze studií na ekonomické fakultě těžím dodnes. Dobré základy matematiky a statistiky se mi hodí stále. Létání i život jsou plné čísel, a i když to není žádná velká matematika, přeci jen je lepší, když si něco umíte spočítat z hlavy, než když musíte neustále hledat v tabulkách nebo lovit kalkulačku.

Hodně dobrá byla také jazyková průprava. Měli jsme čtyři hodiny týdně od každého jazyka, angličtinu už v té době s rodilým mluvčím. V kokpitu jsem v životě nekomunikoval jinak než anglicky. I když letím s Čechem nebo Slovákem, je snazší si věci, které se týkají létání, říct v angličtině. Je to jednodušší než se snažit překládat frazeologii, která je v angličtině už zažitá.

Za důležitou považuji také finanční gramotnost. K létání ji nepotřebujete, ale usnadňuje vám život obecně. Měla by se na školách vyučovat daleko dřív. Nechci srovnávat třeba s fyzikou, která je obecně platná, ale v praktickém každodenním životě řešíme častěji peníze než třeba lom světla.

Nyní létáte pro společnost flydubai, jak se žije rodákovi z Liberce v Dubaji?

O Dubaji říkáme, že jsou tam dvě roční období: léto a peklo, naštěstí peklo je kratší. V „létě“ asi od října do dubna je tam opravdu krásné. Příjemné letní teploty vzduchu a moře ještě vyhřáté. Jezdíme často kempovat do hor nebo do pouště, to si oblíbily zvláště děti. Jezdíme i do Ománu, který je dvě hodiny cesty. Pak můžete na různé indoor, třeba na pověstnou sjezdovku, kde moje děti zažily první kontakt se sněhem.

V Dubaji žije asi tři a půl milionu lidí, z toho je zhruba 15 % místních. Naše děti chodí do školy, kde výuka probíhá v angličtině a jejich spolužáci mají různé mateřské jazyky i různá vyznání. Považují to za přirozené a dobře se v tom orientují. Jsem rád, že mohou vyrůstat už od útlého věku v prostředí bez xenofobních nálad.

V Dubaji jsme spokojeni a chtěli bychom tam zůstat dlouhodobě, ale zkušenost mi říká, že nikdy nevíme, kam nás osud zanese.

Děkujeme za rozhovor.

Dalibor Hanzlík
(*1972, Liberec)

Studoval fakultu strojní v Liberci, pak přestoupil na Ekonomickou fakultu TUL, obor Podniková ekonomika, který absolvoval v roce 1999. Licenci pilota dopravních letadel si udělal v USA. Létal pro společnosti Job Air v Ostravě, Sky Europe a Malaysia Airlines. Od roku 2012 pracuje pro společnost flydubai jako druhý pilot Boeingu 737-800. Má ženu a dvě děti, s nimiž žije v Dubaji.

TŘI OTÁZKY PRO DVA NOVÉ DĚKANY

Jan Pícek

děkan fakulty přírodovědně-
-humanitní a pedagogické

Blíží se termín podání přihlášek, proč by si uchazeči o studium na pedagogické fakultě měli vybrat zrovna libereckou školu?

Téměř každý kraj v České republice má svou pedagogickou fakultu, a je tedy přirozené, že naši fakultu považují za regionální. Není naším cílem oslovovat zájemce z celé země, ale spíše přesvědčovat uchazeče o učitelské obory z našeho regionu, aby neodcházeli studovat do Prahy, Hradce Králové apod. Výhodou pro ně může být to, že se naše fakulta nerozdělila, není tedy čistě pedagogická a řada pedagogů učí také na jiných, a to především technicky orientovaných fakultách. Považuji tuto zkušenost s jinými obory za výhodu přinášející pozitivní efekt celé fakultě.

Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická by se tedy neměla rozštěpit na dílčí fakulty podle zaměření studijních větví, jako se tomu stalo na řadě jiných univerzit?

Rád bych, aby současný stav zůstal zachován, protože větší celek dokáže lépe odolávat nepříznivým vlivům. Například přírodovědná část naší fakulty má málo studentů, a pokud by fungovala samostatně, mohla by mít potíže s financováním. Na druhé straně má tato větev v řadě oborů vědeckou činnost na vysoké úrovni. V případě naší fakulty však není výzkum u humanitně orientovaných oborů rozhodně horší.

Domnívám se, že stávající model fakulty je pro studenta učitelství nejvhodnější. V určitých kombinacích by totiž musel studovat na dvou fakultách současně, mohlo by docházet ke sporům ohledně uskutečňování studijních programů mezi pedagogickou fakultou a odbornými fakultami, jak jsme tomu občas svědky na univerzitách, kde ke štěpení došlo.

Navic považují za velmi užitečné střetávání rozličných oborů a odborníků v nich. Sám jako statistik učím nejenom techniky, ale třeba i speciální pedagogy a spolupracuji s odborníky z mnoha různých oborů. Takto získané zkušenosti mi umožňují jednak výrazně si rozšířit znalosti v řadě disciplín, ale zpětně získávám i lepší nadhled v samotné statistice, což se doufám projeví pozitivně i při výuce studentů.

Které body novely vysokoškolského zákona sledujete nejbedlivěji?

Jako děkana fakulty mne pochopitelně zajímají její práva. Návrh novely nechce některé pravomoci, například oblast pracovněprávních vztahů nebo uskutečňování studijních programů, řešit přímo zákonem, ale statutem dané vysoké školy. Dává tedy možnost převést je na univerzitu a mohlo by tak dojít k významné změně ve fungování fakulty. Novela již prošla schválením v parlamentu, ale přesto mi není vzhledem k řadě navržených pozměňovacích návrhů a dalšímu projednávání v senátu zatím jasná její výsledná podoba.

Jako důležitou kapitolu vnímám oblast akreditací. Záměrem novely je sice zjednodušení akreditačního procesu, ale trochu se obávám, že na fakultách ve skutečnosti ještě vzroste administrativní zátěž.

Zdeněk Plíva

děkan fakulty mechatroniky,
informatiky a mezioborových studií

Blíží se termín přihlášek. O vaší fakultě se říká, že nepatří k nejsnazším. Proč by se k vám měli studenti hlásit?

Bereme to jako výzvu, přesvědčit zájemce a studenty o tom, že náročné studium je jejich výhodou do života. Ten, kdo si naši fakultu vybere a úspěšně ji dokončí, najde dobré uplatnění. Za jediný měsíc v pozici děkana jsem měl možnost osobně se již několikrát přesvědčit, že zejména regionální firmy mají velký zájem o naše absolventy. Jsme unikátní fakultou, protože nabízíme mezioborové studium, které na jiných školách nenajdete – například Mechatroniku, nově otevíraný obor Aplikované vědy v inženýrství a obor zaměřený na nanotechnologie. Profil našeho absolventa je většinou dostatečně odlišný od jiných škol, a proto stojí za to se zajímat o studium v Liberci.

Objevují se úvahy, že by měla být pozice fakult silnější na úkor rektorátu. Jaký na to máte názor vy?

Fakulty jsou tím, kdo realizuje vlastní vzdělávací a vědeckou činnost, a ony jsou garanty kvalitních absolventů. V této oblasti by měly mít dostatečné pravomoci na zajištění kvalitní výuky, ale s tím pochopitelně souvisí i jejich odpovědnost. Nemyslím si, že by se některé současné pravomoci fakult měly přesunout na rektora, a jsem přesvědčen, že moudrý rektor by to ani nedopustil – univerzitu nejde řídit jako fabriku. Je třeba najít rozumně vyvážený vztah, protože bez fakult je rektor nahým králem. Ostatně otázka práv fakult je jediným bodem v novele vysokoškolského zákona, kde nepanuje shoda obou reprezentací vysokých škol. Ale nejde jen o rektora – je třeba také podporovat pozitivní vztahy mezi všemi součástmi naší univerzity a jejich spolupráci ve všech oblastech.

Jaké jsou podle vás hlavní problémy vysokého školství?

Například všechny vlády slibovaly zvýšení podpory technickému vzdělávání, ale zatím se to nikde neprojeví. Zvýšit podíl výdajů do kapitoly školství, třeba na úroveň zemí, se kterými se chceme poměřovat, pomalu přechází z dlouhodobých slibů do oblasti nesplněných přání. Dalším problémem je vícezdrojové financování, peníze na výuku se zdají stále méně podstatné, a to není do budoucna dobré. O problému vysokého počtu vysokých škol asi nemá ani smysl hovořit.

I vám děkujeme za rozhovor.

DĚTSKOU UNIVERZITU POPRVÉ

dopláceli rodiče

I přesto museli organizátoři kvůli enormnímu zájmu navyšovat kapacitu studentů u některých kurzů, na které se zapisují děti z celé České republiky. Současný ročník naše univerzita poprvé nefinancovala z evropských peněz, protože nebyly vypsány projekty na podporu talentované mládeže. Šestý ročník Dětské univerzity podpořil půl milionem korun Liberecký kraj a částkou 2500 Kč sami rodiče, kteří letos dopláceli roční kurz svým dětem poprvé.

ZITA FRYDRYCHOVÁ A LIBUŠE JAHODOVÁ

jedou do Ria

Na nadcházejících letních olympijských hrách v Rio de Janeiru budou naši republiku reprezentovat také skokanka na trampolině Zita Frydrychová a skeetařka Libuše Jahodová. Zita Frydrychová startovala už na olympiádě v Londýně. Do olympiády v Riu vkládá velké naděje, protože ji, jak se sama redakci svěřila, zastihne jako vrcholovou sportovkyni v ideálním věku. Pro Libuši Jahodovou to bude v Brazílii olympijská premiéra. Naším studentům držíme palce.

AKADEMICKÝ SENÁT VEDE

Olga Malíková

Novou předsedkyni zvolil senát na svém lednovém zasedání. Dosavadní předseda Akademického senátu Technické univerzity v Liberci Zdeněk Plíva se funkce vzdal, protože k 1. lednu 2016 se stal děkanem fakulty mechatroniky, informatiky a mezioborových studií. Senát zvolil také nového místopředsedu z řad zaměstnanců – je jím Milan Kolář. Jan Pícek, který funkci vykonával dosud, se totiž k začátku letošního roku stal děkanem fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické.

NOVELA VYSOKOŠKOLSKÉHO ZÁKONA

je blízko naplnění

Poslanecká sněmovna schválila na konci ledna pět let připravovanou a diskutovanou novelu zákona o vysokých školách. Novela byla následně předložena senátu. Pokud návrh projde, nastane v českém vysokém školství řada změn. Zanikne akreditační komise, kterou nahradí Národní akreditační úřad. Zejména velké univerzity s dobře nastaveným systémem vnitřního hodnocení si budou moci některé studijní obory za určitých podmínek akreditovat samy bez souhlasu dalšího úřadu. Novela také navyšuje sociální stipendia. Jmenování profesorů, mediálně sledované téma, zůstane beze změny – profesory bude jmenovat prezident republiky. Profesori mohou mít i nadále úvazky na více vysokých školách.

DVA PROFESOŘI

a dva docenti

Novými profesory jmenoval v prosinci 2015 prezident republiky Miroslava Žižku, děkana Ekonomické fakulty TUL, a Petra Paščenka z Univerzity Pardubice, který profesorskou přednášku přednesl na naší fakultě strojní. Rektori TUL Zdeněk Kůs pár dní před tím jmenoval nové docenty. Jsou jimi Josef Černohorský a Jiří Sloupenský, oba z fakulty mechatroniky, informatiky a mezioborových studií.

VELVYSLANEC

v diskuzi se studenty

Na konci listopadu navštívil naši univerzitu velvyslanec Spojených států Andrew H. Schapiro. Setkal se s rektorem a po krátké přednášce v aule debatoval se studenty.

STUDENTI-SAMOPLÁTCI

přicházejí z Asie

Na naší univerzitě v tomto akademickém roce poprvé studuje větší skupina studentů-samoplátců z Indie. Všichni se zapsali do magisterského studia na fakultě strojní. Univerzita tak zúročuje aktivity cílené na nábor studentů v Asii. Kampaň má úspěch, pro nadcházející akademický rok máme z Asie další přihlášky.

ROBOTIKU

stále inspiruje lenost

V lednu jsme pořádali devátý ročník soutěže robotů pro studenty středních a základních škol Kyberrobot, přijelo 26 týmů i jednotlivců a soutěžili v kategorii Libovolný robot či Robotické stavebnice, resp. LEGO MindStorms. Žáci a studenti základních a středních škol z celé České republiky představili například robota, který míchá čaj nebo robota skládajícího trička. Inspirací k těmto a podobným robotickým řešením jim byla, jak přiznali, lenost. Porota soutěže v odlehčené diskuzi nápady kvitovala s tím, že lenost stála u zrodu robotiky.

Univerzitní život ze všech úhlů

Technická univerzita v Liberci (TUL) vznikla před více jak 60 lety jako Vysoká škola strojní, za tu dobu dala světu 40.000 absolventů.

TUL zajišťuje široké spektrum univerzitního vzdělání: technické disciplíny a informatiku, ekonomické a humanitní vědy, architekturu, výtvarná umění i zdravotnická studia. Na šesti fakultách a jednom vysokoškolském ústavu studuje 8000 studentů. TUL uzavřela bilaterální smlouvy o výměně studentů s více jak 100 univerzitami po celém světě a disponuje vlastním špičkovým výzkumným Ústavem pro nanomateriály, pokročilé technologie a inovace. Rozsáhlou výstavbu v kampusu v posledních letech zatím završuje v roce 2014 otevřený výukový komplex s univerzitní aulou (budova G).

Fakulta strojní je naší nejstarší fakultou. Studenti se zde věnují studiu technických oborů na jedenácti katedrách. Velkou devizou je těsné sepětí teorie s praxí, a to i na mezinárodní úrovni.

Fakulta strojní od roku 1953

Díky komplexnímu záběru se jedná o jedinou instituci svého druhu v Evropě. Fakulta textilní vychovává na osmi katedrách technology a vývojáře, ale i designéry nebo marketéry.

Fakulta textilní od roku 1960

Fakulta studentům nabízí učitelské i neučitelské obory na patnácti katedrách. Jejím krédem je výchova pedagogů, kteří vkládají do učení nejen znalosti a dovednosti, ale celou svou osobnost.

Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická od roku 1990

Výzkumný ústav vznikl na univerzitě spojením odborných laboratoří technicky zaměřených fakult. Svým záběrem zasahuje činnost ústavu zejména do automobilového průmyslu, do oblasti ekologie a do oblasti materiálového výzkumu.

Ústav pro nanomateriály, pokročilé technologie a inovace od roku 2009

Za více jak 20 let své existence patří díky dynamickému vývoji a zájmu studentů k největším fakultám univerzity. I nadále pružně reaguje na aktuální dění v zemi a poptávku po odbornících v oblasti ekonomiky a managementu. Důraz je při studiu kladen na cizí jazyky, prezentační schopnosti a odborné dovednosti.

Ekonomická fakulta od roku 1992

Ústav zdravotnických studií má akreditovány tři bakalářské studijní programy a jeden navazující program Biomedicínské inženýrství. Jejich absolventi jsou díky odborníkům a praktickým zkušenostem skvěle připraveni pro nástup do zaměstnání i pokračování ve vysokoškolském studiu.

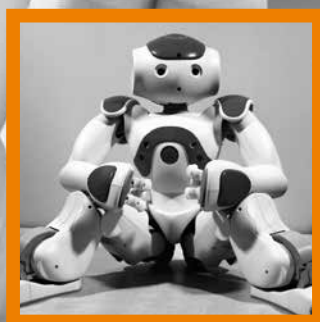
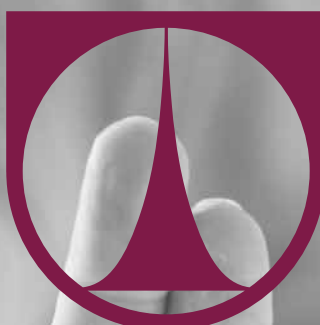
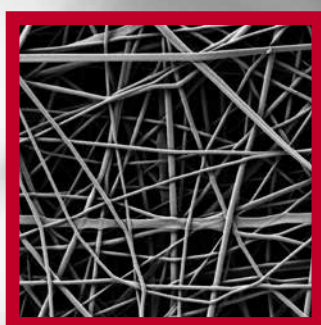
Ústav zdravotnických studií od roku 2005

Jedná se dosud o jedinou fakultu tohoto typu v ČR. Ve čtyřech výzkumných ústavech vychovává odborníky na rozhraní tradičních oborů strojního, elektrotechnického a informačního zaměření.

Fakulta mechatroniky, informatiky a mezioborových studií od roku 1995

Fakulta sama sebe definuje jako malou, otevřenou a dynamickou školu pro talenty. Kromě studia soudobé architektury nabízí zároveň unikátní studium designu a výtvarných umění. Osobnosti studentů jsou podporovány samostatnými výstavami i realizacemi.

Fakulta umění a architektury od roku 1994

přihlášky
do 31. března

zkus to s TUL, budeš **COOOOL**